

શ્રીમદ્-આધ-શકુર-ભગવત્પાદ-પરમ્પરાગત-મૂલામ્નાય-
સર્વજ્ઞ-પીઠમ્
શ્રી-કાઞ્ચી-કામકોટિ-પીઠમ્
જગદ્ગુરુ-શ્રી-શકુરાચાર્ય-સ્વામિ-શ્રીમઠ-સંસ્થાનમ્

॥ શિવ-સહસ્રનામ-સ્તોત્રમ્ ॥
વિષ્ણુ-કૃતમ્, લિઙ્ગ-પુરાણ-અન્તર્ગતમ્
શિવ-તોષિણી-વ્યાખ્યામ્ અનુસૃત્ય શોધિતમ્

Purana Background

Once Mahavishnu worshipped Bhagavan Shiva by a thousand lotuses. But one lotus collected for that disappeared. He offered His own eye which was akin to a lotus. Shiva appeared and bestowed His Friend the eye and additionally the Chakra.

The sthala purana says that this happened at Thiruveezhimizhalai kshetram in Tiruvarur District of Thamizhagam. Due to this the Swami there is known as Netrarpaneshvara (in Tamil Veezhinathar).

The names uttered by Mahavishnu to worship Shiva at that occasion are given in the 98th Adhyaya of the Linga Purana Purvardha. Researchers say that there are 11 Shiva Sahasranamas. But the speciality of this is unique in

that it was composed by the Supreme God Vishnu to worship the Supreme God Shiva.

A scholar by name Ganesha Ballala has composed a vyakhyana on the Linga Purana by name “Shiva Toshini”.

Chanting this for unity

Our Shri Chandrashekharendra Sarasvati Shricharana, Shankaracharya of Kanchi Kamakoti Peetam, has given the following benefit for this Sahasranama -

“Due to the state of the times, disunity is seen nowadays at various levels. Due to this, between spouses, siblings, parents-children and such surrounding family, friends, institutions, communities, regions and nations, separation, quarrels and even upto wars may happen. Chanting this is an excellent remedy to that.”

We can understand that the Acharya has stated this effect for this stotra signifying unity of Hari-Hara. It is also notable that in “Advaita Akshara Malika”, the golden jubilee publication of Advaita Sabha, an institution of our Shrimatam, the very first article titled “Shiva Vishnu Abheda in Bhagavatpada Siddhanta” was composed by the Acharya Himself.

May Hari-Hara, and our Shricharana who advised “Maitreem Bhajata” bless us with unity, which is the practical form of Advaita!

Jaya Jaya Shankara Hara Hara Shankara!

શિવ-નામ-મહિમા

સ્વકીયૈઃ સ્રોતોભિર્જગદ્બિલમાક્રામતિ કલૌ
 નિમગ્નાસ્તે વાર્ણશ્રમ-નિયત-ધર્માઃ સ્ફુટમિદમ્
 પ્રલીના ધ્યાનાદિર્ભજન-સૃતિરેકા પુનરયે
 પરિત્રાતું વિશ્વં પુર-ભિદ્ભિધે ત્વં વિજયસે॥
 —તિરુવિસૈનલ્લૂર-શ્રીધર-વેઙ્કટేశાર્યાણામ્ આખ્યાષષ્ઠૌ ૩ પદમ્
 Glory of Shiva Nama

When the deluge of Kali has inundated the entire world, the dharma-s enjoined for the varnashrama-s have become submerged. The methods of worship like meditation have also disappeared. This being clear, oh Shiva Nama, you alone shine with success for protection of this world.

(Verse 3 of the Ākhyā Shashti of Tiruvisainallur Shridhara Venkatesha Ayyaval)

શિવ-ભક્તિ-મહિમા

હરિસ્તે સાહસ્રં કમલ-બલિમાધાય પદયોઃ
યદેકોને તસ્મિન્ નિજમુદહરત્રેત્ર-કમલમ્
ગતો ભક્ત્યુદ્રેકઃ પરિણતિમસૌ ચક્ર-વપુષા
ત્રયાણાં રક્ષાયૈ ત્રિ-પુર-હર જાગર્તિ જગતામ્॥

—શિવ-મહિમ્નઃ સ્તોત્રે ૧૯ પદમ્

O destroyer of the three asura fortresses! When Mahavishnu was placing a thousand lotuses at Your feet, one disappeared. So He took and offered His own eye which was akin to a lotus. This high devotion took the form of the Sudarshana chakra which You gave Him and protects the three worlds!

(Verse 19 of the Shiva Mahimnah Stotram of Pushpadanta)

સકુલ્યઃ

મમોપાત્ત-સમસ્ત-દુરિત-ક્ષય-દ્વારા શ્રી-પરમેશ્વર-પ્રીત્યર્થમ્ -

- બહુ-સ્તરે અસ્મિન્ માનવ-સમાજે દમ્પતિષુ ભ્રાતૃષુ સ્વસૃષુ માતૃષુ પિતૃષુ પુત્રેષુ દુહિતૃષુ એવમાદિ-કુટુમ્બ-પરિવારેષુ સખિષુ સ્થાપનેષુ જન-સમુદાયેષુ રાજ્યેષુ રાષ્ટ્રેષુ ઇત્યેવં જનાનાં પરસ્પરમ્ અવિશ્વાસ-અપ્રીતિ-પ્રભૃતિભિઃ કારણૈઃ અનાનુકૂલ્ય-,પ્રાતિકૂલ્ય-,કલહ-,ભેદ-ભાવ-,વિચ્છેદ-,શત્રુ-ભાવ-,યુદ્ધાદીનામ્ અનિષ્ટાનાં સમ્ભાવ્યમાનતયા શ્રી-પરમેશ્વરસ્ય પ્રસાદેન તસ્ય સર્વસ્ય પરિહારાર્થમ્

- “જનન્યાઃ પૃથિવ્યાઃ કામ-દુઘાયાઃ જનકસ્ય દેવસ્ય ચ સકલ-દયાલોઃ શિશવઃ વયમ્” ઇતિ ભાવસ્ય ઉત્પત્ત્યા સર્વેષાં પરસ્પર-આર્જવ-,પ્રીતિ-,વિશ્વાસ-,મદુ-વચનતા-,આનુકૂલ્ય-,ઐક્ય-ભાવ-,સિદ્ધ્યર્થમ્
  - સર્વેષાં પરસ્પર-સહયોગેન પરસ્પર-ઉપકારેણ પરસ્પર-રક્ષણેન ઔહિક-આમુષ્મિક-પુરુષાર્થ-પ્રાપ્તેઃ માર્ગે અધર્મ-ત્યાગ-પૂર્વક-ધર્મ-પરિપાલન-આત્મકે ગમનાર્થમ્
  - તદ્-દ્વારા સર્વેષાં શાન્ત-સુખમય-સમૃદ્ધ-જીવન-સિદ્ધ્યર્થ દુઃખ-ભાક્તવ-પરિહારાર્થ સુખિત્વ-નિરામયત્વ-ભદ્ર-દર્શકત્વ-સિદ્ધ્યર્થ ચ
- શ્રીમત્-ત્રિજ્ઞ-મહાપુરાણ-પ્રોક્ત-વિષ્ણુ-કૃત-શિવ-સહસ્રનામ-સ્તોત્ર-પારાયણં કરિષ્યે।

સ્તોત્રમ્

અસ્ય શ્રી-શિવ-સહસ્ર-નામ-સ્તોત્ર-મહા-મન્ત્રસ્ય —

શ્રી-વિષ્ણુઃ ઋષિઃ, અનુષ્ઠુપ્ છન્દઃ, પરમાત્મા શ્રી-શકુરો દેવતા॥

॥ધ્યાનમ્॥

મૂલે કલ્પ-દ્રુમસ્ય દ્રુત-કનક-નિભં ચારુ-પદ્માસન-સ્થં
વામાઙ્ગાઙ્ગ-ગૌરી-નિબિડ-કુચ-ભરાભોગ-ગાઢોપગૂઢમ્ ।
નાનાલઙ્ગાર-કાન્તં વર-પરશુ-મૃગાભીતિ-હસ્તં ત્રિ-નેત્રં
વન્દે બાલેન્દુ-મૌલિં ગજ-વદન-ગુહાશ્લિષ્ટ-પાર્શ્વ મહેશમ્॥

॥સ્તોત્રમ્॥

ભવઃ શિવો હરો રુદ્રઃ પુરુષઃ પદ્મ-લોચનઃ।
અર્થિતવ્યઃ સદાચારઃ સર્વ-શમ્ભુ-મહેશ્વરઃ॥૧॥

ઈશ્વરઃ સ્થાણુરીશાનઃ સહસ્રાક્ષઃ સહસ્રપાત્
વરીયાન્ વર-દો વન્ધઃ શં-કરઃ પર-મેશ્વરઃ॥૨॥

ગઙ્ગા-ધરઃ શૂલ-ધરઃ પરાર્થેક-પ્રયોજનઃ।
સર્વ-જ્ઞઃ સર્વ-દેવાદિ-ગિરિ-ધન્વા જટા-ધરઃ॥૩॥

ચન્દ્રાપીડશ્ચન્દ્ર-મૌલિર્વિદ્વાન્ વિશ્વામરેશ્વરઃ।
 વેદાન્ત-સાર-સન્દોહઃ કપાલો નીલ-લોહિતઃ॥૪॥
 ધ્યાનાધારોડપરિચ્છેધો ગૌરી-ભર્તા ગણેશ્વરઃ।
 અષ્ટ-મૂર્તિર્વિશ્વ-મૂર્તિસ્ત્રિ-વર્ગઃ સ્વર્ગ-સાધનઃ॥૫॥
 જ્ઞાન-ગમ્યો દૃઢ-પ્રજ્ઞો દેવ-દેવસ્ત્રિ-લોચનઃ।
 વામદેવો મહા-દેવઃ પાણ્ડુઃ પરિદૃઢોડ-દૃઢઃ॥૬॥
 વિશ્વ-રૂપો વિરૂપાક્ષો વાગીશઃ શુચિરન્તરઃ।
 સર્વ-પ્રણય-સંવાદી વૃષાક્ટ્તો વૃષ-વાહનઃ॥૭॥
 ઈશઃ પિનાકી ખટ્વાક્ષી ચિત્ર-વેષશ્ચિરન્તનઃ।
 તમોહરો મહા-યોગી ગોપા બ્રહ્માક્ષ-હજ્જટી॥૮॥
 કાલ-કાલઃ કૃત્તિ-વાસાઃ સુ-ભગઃ પ્રણવાત્મકઃ।
 ઉન્મત્ત-વેષશ્ચક્ષુષ્યો દુર્વાસાઃ સ્મર-શાસનઃ॥૯॥
 દૃઢાયુધઃ સ્કન્દ-ગુરુઃ પરમેષ્ઠી પરાયણઃ।
 અનાદિ-મધ્ય-નિધનો ગિરિ-શો ગિરિ-બાન્ધવઃ॥૧૦॥
 કુબેર-બન્ધુઃ શ્રી-કર્ણો લોક-વાર્ણોત્તમોત્તમઃ।
 સામાન્ય-દેવઃ કોદણ્ડી નીલ-કર્ણઃ પરશ્વધી॥૧૧॥
 વિશાલાક્ષો મૃગ-વ્યાધઃ સુરેશઃ સૂર્ય-તાપનઃ।
 ધર્મ-કર્માક્ષમઃ ક્ષેત્રં ભગવાન્ ભગ-નેત્ર-ભિત્ત્વા॥૧૨॥
 ઉગ્રઃ પશુ-પતિસ્તાર્ક્ષ્ય-પ્રિય-ભક્તઃ પ્રિયં-વદઃ।
 દાન્તોદયાકરો દક્ષઃ કપર્દી કામ-શાસનઃ॥૧૩॥
 શ્મશાન-નિલયઃ સૂક્ષ્મઃ શ્મશાન-સ્થો મહેશ્વરઃ।
 લોક-કર્તા ભૂત-પતિર્મહા-કર્તા મહૌષધી॥૧૪॥
 ઉત્તરો ગો-પતિર્ગોપા જ્ઞાન-ગમ્યઃ પુરાતનઃ।
 નીતિઃ સુ-નીતિઃ શુદ્ધાત્મા સોમ-સોમ-રતઃ સુખી॥૧૫॥

સોમ-પોડમૃત-પ: સોમો મહા-નીતિર્મહા-મતિઃ।
અજાત-શત્રુરાલોક: સમ્ભાવ્યો હવ્ય-વાહનઃ॥૧૬॥

લોક-કારો વેદ-કાર: સૂત્ર-કાર: સનાતનઃ।
મહર્ષિ: કપિલાચાર્યો વિશ્વ-દીપ્તિસ્ત્રિ-લોચનઃ॥૧૭॥

પિનાક-પાણિર્ભૂદેવ: સ્વસ્તિ-દ: સ્વસ્તિ-કૃત્ સદા।
ત્રિ-ધામા સૌભ-ગ: શર્વ-સર્વ-જ્ઞ: સર્વ-ગૌચરઃ॥૧૮॥

બ્રહ્મ-ધૃગ્-વિશ્વ-સૃજ્-સ્વર્ગ: કર્ણિકાર: પ્રિય: કવિઃ।
શાખો વિશાખો ગૌ-શાખ: શિવો નૈક: કૃતુ: સમઃ॥૧૯॥

ગજ્ઞા-પ્લવોદકો ભાવ: સકલ: સ્થપતિ-સ્થિરઃ।
વિજિતાત્મા વિધેયાત્મા ભૂત-વાહન-સારથિઃ॥૨૦॥

સ-ગણો ગણ-કાર્યશ્ચ સુકીર્તિશિષ્ટ-સંશયઃ।
કામ-દેવ: કામ-પાલો ભસ્મોદ્ધૂલિત-વિગ્રહઃ॥૨૧॥

ભસ્મ-પ્રિયો ભસ્મ-શાયી કામી કાન્ત: કૃતાગમઃ।
સ-માયુક્તો નિવૃત્તાત્મા ધર્મ-યુક્ત: સદા-શિવઃ॥૨૨॥

ચતુર્ભુજશ્ચતુર્બાહુર્દુરાવાસો દુરાસદઃ।
દુર્ગમો દુર્લભો દુર્ગ: સર્વાયુધ-વિશારદઃ॥૨૩॥

અધ્યાત્મ-યોગ-નિલય: સુતન્તુસ્તન્તુ-વર્ધનઃ।
શુભાક્ષો લોક-સારક્ષો જગદીશોડમૃતાશનઃ॥૨૪॥

ભસ્મ-શુદ્ધિ-કરો મેરુરોજસ્વી શુદ્ધ-વિગ્રહઃ।
હિરણ્ય-રેતાસ્તરણિર્મરીચિર્મહિમાલયઃ ॥૨૫॥

મહા-હૃદો મહા-ગર્ભ: સિદ્ધ-વૃન્દાર-વન્દિતઃ।
વ્યાઘ્ર-ચર્મ-ધરો વ્યાલી મહા-ભૂતો મહા-નિધિઃ॥૨૬॥

અમૃતાક્ષોડમૃત-વપુ: પદ્મ-ચન્દ્ર: પ્રભન્નનઃ।
પદ્મ-વિંશતિ-તત્ત્વ-જ્ઞ: પારિજાત: પરાવરઃ॥૨૭॥

સુલભઃ સુવ્રતઃ શૂરો વાક્ષ્યૈક-નિધિર્નિધિઃ।
વાર્ણશ્રમ-ગુરુર્વાર્ણો શત્રુ-જિચ્છત્રુ-તાપનઃ॥૨૮॥

આશ્રમઃ ક્ષપણઃ ક્ષામો જ્ઞાન-વાનચલાચલઃ।
પ્રમાણ-ભૂતો દુર્જયઃ સુ-પણો વાયુ-વાહનઃ॥૨૯॥

ધનુર્ધરો ધનુર્વેદો ગુણ-રાશિર્ગુણાકરઃ।
અનન્ત-દૃષ્ટિરાનન્દો દણ્ડો દમયિતા દમઃ॥૩૦॥

અભિવાધો મહાચાર્યો વિશ્વ-કર્મા વિશારદઃ।
વીત-રાગો વિનીતાત્મા તપસ્વી ભૂત-ભાવનઃ॥૩૧॥

ઉન્મત્ત-વેષઃ પ્રચ્છત્રો જિત-કામોઽજિત-પ્રિયઃ।
કલ્યાણ-પ્રકૃતિઃ કલ્પઃ સર્વ-લોક-પ્રજા-પતિઃ॥૩૨॥

તપઃ-સ્વી તારકો ધી-માન્ પ્રધાન-પ્રભુરવ્યયઃ।
લોક-પાલોઽન્તર્હિતાત્મા કલ્યાદિઃ કમલેક્ષણઃ॥૩૩॥

વેદ-શાસ્ત્રાર્થ-તત્ત્વ-જ્ઞો નિયમો નિયમાશ્રયઃ।
ચન્દ્રઃ સૂર્યઃ શનિઃ કેતુર્વિ-રામો વિદ્રુમ-ચ્છવિઃ॥૩૪॥

ભક્તિ-ગમ્યઃ પર-બ્રહ્મ-મૃગ-બાણાર્પણોઽનઘઃ।
અદ્રિ-રાજાલયઃ કાન્તઃ પરમાત્મા જગદ્-ગુરુઃ॥૩૫॥

સર્વ-કર્માચલસ્ત્વષ્ઠા મઙ્ગલ્યો મઙ્ગલાવૃતઃ।
મહા-તપા દીર્ઘ-તપાઃ સ્થવિષ્ઠઃ સ્થવિરો ધ્રુવઃ॥૩૬॥

અહઃ સંવત્સરો વ્યાપ્તિઃ પ્રમાણં પર-મં1 તપઃ।
સંવત્સર-કરો મન્ત્રઃ પ્રત્યયઃ સર્વ-દર્શનઃ॥૩૭॥

અજઃ સર્વેશ્વરઃ સિન્ગધો મહા-રેતા મહા-બલઃ।
યોગી યોગ્યો મહા-રેતાઃ સિદ્ધઃ સર્વાદિરગ્નિ-દઃ॥૩૮॥

વસુર્વસુ-મનાઃ સત્ય-સર્વ-પાપ-હરો હ-રઃ।
અમૃતઃ શાશ્વતઃ શાન્તો બાણ-હસ્તઃ પ્રતાપ-વાન્॥૩૯॥

કમાડલુ-ધરો ધન્વી વેદાજ્ઞો વેદ-વિન્મુનિઃ
બ્રાજિષ્ણુર્ભોજનં ભોક્તા લોક-નેતા દુરાધરઃ॥૪૦॥

અતીન્દ્રિયો મહા-માયઃ સર્વાવાસશ્ચતુષ્પથઃ
કાલ-યોગી મહા-નાદો મહોત્સાહો મહા-બલઃ॥૪૧॥
મહા-બુદ્ધિર્મહા-વીર્યો ભૂત-ચારી પુરંદરઃ
નિશા-ચરઃ પ્રેત-ચારિ-મહા-શક્તિર્મહા-ધૃતિઃ॥૪૨॥

અનિર્દેશ્ય-વપુઃ શ્રી-માન્ સર્વ-હાર્યમિતો ગતિઃ
બહુ-શ્રુતો બહુ-મયો2 નિયતાત્મા ભવોદ્ભવઃ॥૪૩॥

ઓજસ્તેજોધૃતિ-કરો નર્તકઃ સર્વ-કામકઃ
નૃત્ય-પ્રિયો નૃત્ય-નૃત્યઃ પ્રકાશાત્મા પ્રતાપનઃ॥૪૪॥

બુદ્ધ-સ્પષ્ટાક્ષરો મન્ત્રઃ સન્માનઃ સાર-સમ્પલવઃ
યુગાદિ-કૃદ્ યુગાવર્તો ગમ્ભીરો વૃષ-વાહનઃ॥૪૫॥

ઇષ્ટો વિશિષ્ટઃ શિષ્ટેષ્ટઃ શરભઃ શર-ભો ધનુઃ
અપાં નિધિરધિષ્ઠાન-વિજયો જય-કાલ-વિત્તા॥૪૬॥

પ્રતિષ્ઠિતઃ પ્રમાણ-જ્ઞો હિરણ્ય-કવયો હરિઃ
વિરોચનઃ સુર-ગણો વિદેશો વિબુધાશ્રયઃ॥૪૭॥

બાલ-રૂપો બલોન્માથી વિવર્તો ગહનો ગુરુઃ
કરણં કારણં કર્તા સર્વ-બન્ધ-વિમોચનઃ॥૪૮॥

વિદ્વત્-તમો વીત-ભયો વિશ્વ-ભર્તા નિશા-કરઃ
વ્યવસાયો વ્યવસ્થાનઃ સ્થાન-દો જગદાદિ-જઃ॥૪૯॥

દુન્દુભો લલિતો વિશ્વો ભવાત્માત્મનિ સંસ્થિતઃ
વીરેશ્વરો વીરભદ્રો વીર-હા વીર-ભદ્-વિરાટ્પાપ૦॥

વીર-ચૂડા-મણિર્વેત્તા તીવ્ર-નાદો નદી-ધરઃ
આજ્ઞા-ધારસ્ત્રિશૂલી ચ શિપિ-વિષ્ટઃ શિવાલયઃ॥૫૧॥

વાલખિલ્યો મહા-ચાપસ્તિગ્માંશુર્નિધિરવ્યયઃ।
 અભિરામઃ સુ-શરણઃ સુબ્રહ્મણ્યઃ સુધા-પતિઃ॥૫૨॥
 મધવાન્ કૌશિકો ગો-માન્ વિ-શ્રામઃ સર્વ-શાસનઃ।
 લલાટાક્ષો વિશ્વ-દેહઃ સારઃ સંસાર-ચક્ર-ભૃત્॥૫૩॥
 અમોઘ-દાડી મધ્ય-સ્થો હિરણ્યો બ્રહ્મ-વર્યસી।
 પરમાર્થઃ પર-મયઃ૩ શમ્બરો વ્યાઘ્ર-કોડનલઃ॥૫૪॥
 રુચિર્વર-રુચિર્વન્ધો વાયસ્પતિરહર્પતિઃ।
 રવિર્વિરોચનઃ સ્કન્ધઃ શાસ્તા વૈવસ્વતોડજનઃ॥૫૫॥
 યુક્તિરુન્નત-કીર્તિશ્ચ શાન્ત-રાગઃ પરા-જયઃ।
 કૈલાસ-પતિ-કામારિઃ સવિતા રવિ-લોચનઃ॥૫૬॥
 વિદ્વત્-તમો વીત-ભયો વિશ્વ-હર્તાડનિવારિતઃ।
 નિત્યો નિયત-કલ્યાણઃ પુણ્ય-શ્રવણ-કીર્તનઃ॥૫૭॥
 દૂર-શ્રવા વિશ્વ-સહો ધ્યેયો દુઃસ્વપ્ન-નાશનઃ।
 ઉત્તારકો દુષ્ટ-હા દુર્ધર્ષો દુઃસહોડભયઃ॥૫૮॥
 અનાદિર્ભૂર્ભવો લક્ષ્મીઃ કિરીટિ-ત્રિદશાધિપઃ।
 વિશ્વ-ગોપા વિશ્વ-ભર્તા સુધીરો રુચિરાઙ્ગદઃ॥૫૯॥
 જનનો જન-જન્માદિઃ પ્રીતિ-માન્ નીતિ-માન્ નયઃ।
 વિશિષ્ટઃ કાશ્યપો ભાનુર્ભીમો ભીમ-પરોક્કમઃ॥૬૦॥
 પ્રણવઃ સમધા-ચારો મહા-કાયો મહા-ધનુઃ।
 જન્માધિપો મહા-દેવઃ સકલાગમ-પાર-ગઃ॥૬૧॥
 તત્ત્વાતત્ત્વ-વિવેકાત્મા વિભૂષણુર્ભૂતિ-ભૂષણઃ।
 ઋષિર્બ્રાહ્મણ-વિજિજ્ઞષણુર્જન્મ-મૃત્યુ-જરાતિગઃ॥૬૨॥
 યજ્ઞો યજ્ઞ-પતિર્યજ્ઞવા યજ્ઞાન્તોડમોઘ-વિક્રમઃ।
 મહેન્દ્રો દુર્ભરઃ સેની યજ્ઞાઙ્ગો યજ્ઞ-વાહનઃ॥૬૩॥

પઞ્ચ-બ્રહ્મ-સમુત્પત્તિર્વિશ્વેશો વિમલોદયઃ।
આત્મ-યોનિરનાધન્તઃ ષડ્વિંશત્-સત્-લોક-ધૃક્॥૬૪॥

ગાયત્રી-વલ્લભઃ પ્રાંશુર્વિશ્વાવાસઃ પ્રભા-કરઃ।
શિશુર્ગિરિ-રતઃ સમ્રાટ્-સુષેણઃ સુર-શત્રુ-હા॥૬૫॥

અ-મોઘોડરિષ્ટ-મથનો મુકુન્દો વિગત-જવરઃ।
સ્વયં-જ્યોતિરનુ-જ્યોતિરાત્મ-જ્યોતિરચન્નલઃ॥૬૬॥

પિઙ્ગલઃ કપિલ-શ્મશ્રુઃ શાસ્ત્ર-નેત્ર-ત્રયી-તનુઃ।
જ્ઞાન-સ્કન્ધો મહા-જ્ઞાની નિરુત્પત્તિરુપપ્લવઃ॥૬૭॥

ભગો વિવસ્વાનાદિત્યો યોગાચાર્યો બૃહસ્પતિઃ।
ઉદાર-કીર્તિરુદ્યોગી સદ્-યોગી સદસન્મયઃ॥૬૮॥

નક્ષત્ર-માલી રાકેશઃ સાધિષ્ઠાનઃ ષડાશ્રયઃ।
પવિત્ર-પાણિઃ પાપારિર્મણિ-પૂરો મનોગતિઃ॥૬૯॥

હૃત્-પુણ્ડરીકમાસીનઃ શુક્લઃ શાન્તો વૃષા-કપિઃ।
વિષ્ણુર્ગ્રહ-પતિઃ કૃષ્ણઃ સમર્થોડર્યન-નાશનઃ॥૭૦॥

અધર્મ-શત્રુરક્ષય્યઃ પુરુ-હૂતઃ પુરુ-દ્યુતઃ।
બ્રહ્મ-ગર્ભો બૃહદ્-ગર્ભો ધર્મ-ધેનુર્ધનાગમઃ॥૭૧॥

જગદ્ધિતૈષિ-સુગતઃ કુમારઃ કુશલાગમઃ।
હિરણ્ય-વાર્ણો જ્યોતિષ્માન્ નાના-ભૂત-ધરો ધ્વનિઃ॥૭૨॥

અરોગો નિયમાધ્યક્ષો વિશ્વામિત્રો દ્વિજોત્તમઃ।
બૃહજ્જ્યોતિઃ સુધામા ચ મહા-જ્યોતિરનુત્તમઃ॥૭૩॥

માતામહો માતરિશ્વા નભસ્વાન્ નાગ-હાર-ધૃક્।
પુલસ્ત્યઃ પુલહોડગસ્ત્યો જાતૂકર્ણ્યઃ પરાશરઃ॥૭૪॥

નિરાવરણ-ધર્મ-જ્ઞો વિરિન્દ્રો વિષ્ટર-શ્રવાઃ।
આત્મ-ભૂરનિરુદ્ધોડત્રિ-જ્ઞાન-મૂર્તિર્મહા-યશઃ॥૭૫॥

લોક-ચૂડામણિર્વીરશ્ચાણ-સત્ય-પરાક્રમઃ ।
વ્યાલ-કલ્પો મહા-કલ્પો મહા-વૃક્ષઃ કલા-ધરઃ॥૭૬॥

અલં-કરિષ્યુસ્ત્વયલો રોચિષ્યુર્વિક્રમોત્તમઃ ।
આશુ-શબ્દ-પતિર્વેગી પ્લવનઃ શિખિ-સારથિઃ॥૭૭॥

અસંસૃષ્ટોડતિથિઃ શક્રઃ પ્રમાથી પાપ-નાશનઃ ।
વસુ-શ્રવાઃ કવ્ય-વાહઃ પ્રતપ્નો વિશ્વ-ભોજનઃ॥૭૮॥

જયો જરાધિ-શમનો લોહિતશ્ચ તનૂનપાત્
પૃષ્ઠશ્ચો નભો યોનિઃ સુપ્રતીકસ્તમિસ્ર-હા॥૭૯॥

નિદાઘસ્તપનો મેઘઃ પક્ષઃ પર-પુરં-જયઃ ।
મુખાનિલઃ સુનિષ્પન્નઃ સુરભિઃ શિશિરાત્મકઃ॥૮૦॥

વસન્તો માઘવો ગ્રીષ્મો નભસ્યો બીજ-વાહનઃ ।
અઙ્ગિરા મુનિરાત્રેયો વિ-મલો વિશ્વ-વાહનઃ॥૮૧॥

પાવનઃ પુરુજિચ્છકસ્ત્રિ-વિધો નર-વાહનઃ ।
મનો-બુદ્ધિરહઙ્ગારઃ ક્ષેત્ર-જ્ઞઃ ક્ષેત્ર-પાલકઃ॥૮૨॥

તેજોનિધિર્જ્ઞાન-નિધિર્વિપાકો વિઘ્ન-કારકઃ ।
અ-ધરોડનુત્તરો જ્ઞેયો જ્યેષ્ઠો નિઃશ્રેયસાલયઃ॥૮૩॥

શૈલો નગસ્તનુદોહો દાનવારિરરિં-દમઃ ।
ચારુ-ધીર્જનકશ્ચારુ-વિશલ્યો લોક-શલ્ય-કૃત્॥૮૪॥

ચતુર્વેદશ્ચતુર્ભાવશ્ચતુરશ્ચતુર-પ્રિયઃ ।
આમ્નાયોડથ સમામ્નાયસ્તીર્થ-દેવ-શિવાલયઃ॥૮૫॥

બહુ-રૂપો મહા-રૂપઃ સર્વ-રૂપશ્ચરાચરઃ ।
ન્યાય-નિર્વાહકો ન્યાયો ન્યાય-ગમ્યો નિરઞ્ગનઃ॥૮૬॥

સહસ્ર-મૂર્ધા દેવેન્દ્રઃ સર્વ-શસ્ત્ર-પ્રભઞ્ગનઃ ।
મુણ્ડો વિ-રૂપો વિ-કૃતો દણ્ડી દાન્તો ગુણોત્તમઃ॥૮૭॥

પિંગ્લાક્ષોઽથ હર્યક્ષો નીલ-ગ્રીવો નિરામયઃ।
સહસ્ર-બાહુઃ સર્વેશઃ શરણ્યઃ સર્વ-લોક-ભૃત્॥૮૮॥

પદ્માસનઃ પરં-જ્યોતિઃ પરાવર-પરં-ફલઃ।
પદ્મ-ગર્ભો મહા-ગર્ભો વિશ્વ-ગર્ભો વિચક્ષણઃ॥૮૯॥

પરાવર-જ્ઞો બીજેશઃ સુ-મુખઃ સુ-મહા-સ્વનઃ।
દેવાસુર-ગુરુર્દેવો દેવાસુર-નમસ્કૃતઃ॥૯૦॥

દેવાસુર-મહા-માત્રો દેવાસુર-મહાશ્રયઃ।
દેવાદિ-દેવો દેવર્ષિ-દેવાસુર-વર-પ્રદઃ॥૯૧॥

દેવાસુરેશ્વરો દિવ્યો દેવાસુર-મહેશ્વરઃ।
સર્વ-દેવ-મયોઽયિન્યો દેવતાત્માઽઽત્મ-સમ્ભવઃ॥૯૨॥

ઈડ્યોઽનીશઃ સુર-વ્યાઘ્રો દેવ-સિંહો દિવા-કરઃ।
વિબુધાગ્ર-વર-શ્રેષ્ઠઃ સર્વ-દેવોત્તમોત્તમઃ॥૯૩॥

શિવ-જ્ઞાન-રતઃ શ્રી-માન્ શિખિ-શ્રી-પર્વત-પ્રિયઃ।
જય-સ્તમ્ભો વિશિષ્ટમ્ભો નરસિંહ-નિપાતનઃ॥૯૪॥

બ્રહ્મ-ચારી લોક-ચારી ધર્મ-ચારી ધનાધિપઃ।
નન્દી નન્દીશ્વરો નગ્રો નગ્ર-વ્રત-ધરઃ શુચિઃ॥૯૫॥

લિંગાધ્યક્ષઃ સુરાધ્યક્ષો યુગાધ્યક્ષો યુગાવહઃ।
સ્વ-વશઃ સ-વશઃ સ્વર્ગ-સ્વરઃ સ્વર-મય-સ્વનઃ॥૯૬॥

બીજાધ્યક્ષો બીજ-કર્તા ધન-કૃદ્-ધર્મ-વર્ધનઃ।
દમ્ભોઽદમ્ભો મહા-દમ્ભઃ સર્વ-ભૂત-મહેશ્વરઃ॥૯૭॥

શ્મશાન-નિલયસ્તિષ્ઠઃ સેતુરપ્રતિમાકૃતિઃ।
લોકોત્તર-સ્ફુટાલોકસ્થમ્બકો નાગ-ભૂષણઃ॥૯૮॥

અન્ધકારિર્મખ-દ્વેષી વિષ્ણુ-કન્ધર-પાતનઃ।
વીત-દોષોઽક્ષય-ગુણો દક્ષારિઃ પૂષ-દન્ત-હત્॥૯૯॥

ધૂર્જટિઃ ખાણ્ડ-પરશુઃ સ-કલો નિષ્કલોડનઘઃ।
આ-ધારઃ સકલાધારઃ પાણ્ડુરાત્મો મૃડો નટઃ॥૧૦૦॥

પૂર્ણઃ પૂરયિતા પુણ્યઃ સુ-કુમારઃ સુ-લોચનઃ।
સામ-ગેયઃ પ્રિય-કરઃ પુણ્ય-કીર્તિર-નામ-યઃ॥૧૦૧॥

મનોજવસ્તીર્થ-કરો જટિલો જીવિતેશ્વરઃ।
જીવિતાન્ત-કરો નિ-ત્યો વસુ-રેતા વસુ-પ્રિયઃ॥૧૦૨॥

સદ્-ગતિઃ સત્-કૃતિઃ સક્તઃ કાલ-કણ્ઠઃ કલા-ધરઃ।
માની માન્યો મહા-કાલઃ સદ્-ભૂતિઃ સત્-પરાયણઃ॥૧૦૩॥

ચન્દ્ર-સન્ધીવનઃ શાસ્તા લોક-ગૂઢોડમરાધિપઃ।
લોક-બન્ધુલોક-નાથઃ કૃત-જ્ઞઃ કૃતિ-ભૂષણઃ॥૧૦૪॥

અનપાય્યક્ષરઃ કાન્તઃ સર્વ-શાસ્ત્ર-ભૃતાં વરઃ।
તેજોમયો ધૃતિ-ધરો લોક-માયોડગ્ર-ણીરણુઃ॥૧૦૫॥

શુચિ-સ્મિતઃ પ્રસન્નાત્મા દુર્જયો દુરતિક્રમઃ।
જ્યોતિર્મયો નિરાકારો જગન્નાથો જલેશ્વરઃ॥૧૦૬॥

તુમ્બ-વીણી મહા-કાયો વિ-શોકઃ શોક-નાશનઃ।
ત્રિ-લોકાત્મા ત્રિ-લોકેશઃ શુદ્ધઃ શુદ્ધી રથાક્ષ-જઃ॥૧૦૭॥

અવ્યક્ત-લક્ષણોડ-વ્યક્તો વ્યક્તાવ્યક્તો વિશાં પતિઃ।
વર-શીલો વર-તુલો માનો માન-ધનો મયઃ॥૧૦૮॥

બ્રહ્મા વિષ્ણુઃ પ્રજા-પાલો હંસો હંસ-ગતિર્યમઃ।
વેદા ધાતા વિધાતા ચ અત્તા હર્તા ચતુર્મુખઃ॥૧૦૯॥

કૈલાસ-શિખરાવાસી સર્વાવાસી સતાં ગતિઃ।
હિરણ્ય-ગર્ભો હરિણઃ પુરુષઃ પૂર્વ-જઃ પિતા॥૧૧૦॥

ભૂતાલયો ભૂત-પતિર્ભૂતિ-દો ભુવનેશ્વરઃ।
સંયોગી યોગ-વિદ્-બ્રહ્મા બ્રહ્મણ્યો બ્રાહ્મણ-પ્રિયઃ॥૧૧૧॥

દેવ-પ્રિયો દેવ-નાથો દેવ-જ્ઞો દેવ-ચિન્તકઃ।
વિષમાક્ષઃ કલાધ્યક્ષો વૃષાકૃ્ણો વૃષ-વર્ધનઃ॥૧૧૨॥

નિર્મલો નિરહકારો નિર્મોહો નિરુપદ્રવઃ।
દર્પ-હા દર્પિતો દૃષ્ટઃ સર્વર્તુ-પરિવર્તકઃ॥૧૧૩॥

સમ-જિહ્વઃ સહસ્રાર્ચિઃ સ્નિગ્ધઃ પ્રકૃતિ-દક્ષિણઃ।
ભૂત-ભવ્ય-ભવત્રાથઃ પ્રભવો ભ્રાન્તિ-નાશનઃ॥૧૧૪॥

અર્થોડનર્થો મહા-કોશઃ પર-કાર્યેક-પણ્ડિતઃ।
નિષ્કણ્ટકઃ કૃતાનન્દો નિર્વ્યાજો વ્યાજ-મર્દનઃ॥૧૧૫॥

સત્ત્વવાન્ સાત્ત્વિકઃ સત્ય-કીર્તિ-સ્તમ્ભ-કૃતાગમઃ।
અકમ્પિતો ગુણ-ગ્રાહી નૈકાત્મા નૈક-કર્મ-કૃતા॥૧૧૬॥

સુ-પ્રીતઃ સુ-મુખઃ સૂક્ષ્મઃ સુ-કરો દક્ષિણોડનલઃ।
સ્કન્ધઃ સ્કન્ધ-ધરો ધુર્યઃ પ્રકટઃ પ્રીતિ-વર્ધનઃ॥૧૧૭॥

અપરાજિતઃ સર્વ-સહો વિદગ્ધઃ સર્વ-વાહનઃ।
અધૃતઃ સ્વ-ધૃતઃ સાધ્યઃ પૂર્ત-મૂર્તિર્યશોધરઃ॥૧૧૮॥

વરાહ-શૃંગ-ધૃગ્ વાયુર્બલવાનેક-નાયકઃ।
શ્રુતિ-પ્રકાશઃ શ્રુતિ-માનેક-બન્ધુરનેક-ધૃક્॥૧૧૯॥

શ્રી-વલ્લભ-શિવારમ્ભઃ શાન્ત-ભદ્રઃ સમઞ્જસઃ।
ભૂ-શયો ભૂતિ-કૃદ્-ભૂતિર્ભૂષણો ભૂત-વાહનઃ॥૧૨૦॥

અકાયો ભક્ત-કાય-સ્થઃ કાલ-જ્ઞાની કલા-વપુઃ।
સત્ય-વ્રત-મહા-ત્યાગી નિષ્ઠા-શાન્તિ-પરાયણઃ॥૧૨૧॥

પરાર્થ-વૃત્તિર્વર-દો વિવિક્તઃ શ્રુતિ-સાગરઃ।
અનિર્વિણ્ણો ગુણ-ગ્રાહી કલકૃાકૃ્ણઃ કલકૃ-હા॥૧૨૨॥

સ્વભાવ-રુદ્-દ્રો મધ્ય-સ્થઃ શત્રુ-ઘ્નો મધ્ય-નાશકઃ।
શિખાંડી કવચી શૂલી ચાંડી મુણ્ડી ચ કુણ્ડલી॥૧૨૩॥

મેખલી કવયી ખડગી માયી સંસાર-સારથિઃ।
અમૃત્યુઃ સર્વ-દૃક્ સિંહસ્તેજો-રાશિર્મહા-મણિઃ॥૧૨૪॥

અ-સદ્બ્યેયોડપ્રમેયાત્મા વીર્યવાન્ કાર્ય-કોવિદઃ।
વેધો વેદાર્થ-વિદ્-ગોમા સર્વાચારો મુનીશ્વરઃ॥૧૨૫॥

અ-નુત્-તમો દુરાધર્ષો મધુરઃ પ્રિય-દર્શનઃ।
સુરેશઃ શરણં સર્વઃ શબ્દ-બ્રહ્મ-સતાં ગતિઃ॥૧૨૬॥

કાલ-ભક્ષઃ કલક્ટારિઃ કક્ટુણી-કૃત-વાસુકિઃ।
મહેષ્વાસો મહી-ભર્તા નિષ્કલક્ટો વિ-શૃંગ્ખલઃ॥૧૨૭॥

ધુ-મણિસ્તરણિર્ધન્યઃ સિદ્ધિ-દઃ સિદ્ધિ-સાધનઃ।
નિવૃત્તઃ સંવૃત્તઃ શિલ્પો વ્યૂઠોરસ્કો મહા-ભુજઃ॥૧૨૮॥

એક-જ્યોતિર્નિરાતક્ટો નરો નારાયણ-પ્રિયઃ।
નિર્લેપો નિષ્પ્રપન્નાત્મા નિર્વ્યગ્રો વ્યગ્ર-નાશનઃ॥૧૨૯॥

સ્તવ્ય-સ્તવ-પ્રિયઃ સ્તોતા વ્યાસ-મૂર્તિરનાકુલઃ।
નિરવધ-પદોપાયો વિધા-રાશિરવિક્રમઃ॥૧૩૦॥

પ્રશાન્ત-બુદ્ધિરક્ષુદ્રઃ ક્ષુદ્ર-હા નિત્ય-સુન્દરઃ।
ધૈર્યાગ્ર્ય-ધુર્યો ધાત્રીશઃ શાકલ્યઃ શર્વરી-પતિઃ॥૧૩૧॥

પરમાર્થ-ગુરુર્દૃષ્ટિર્ગુરુરાશ્રિત-વત્સલઃ ।

રસો રસ-જ્ઞઃ સર્વ-જ્ઞઃ સર્વ-સત્વાવલમ્બનઃ॥૧૩૨॥

॥ ઇતિ શ્રી-લિઙ્ગ-મહા-પુરાણે પૂર્વ-ભાગે અષ્ટનવતિતમે અધ્યાયે
ભગવતા વિષ્ણુના પ્રોક્તં શ્રી-શિવ-સહસ્ર-નામ-સ્તોત્રમ્ ॥

શ્રી-શિવ-સહસ્ર-નામાવલિ:

ભવાય શિવાય
હરાય રુદ્રાય
પુરુષાય

પદ્મ-લોચનાય
અર્થિતવ્યાય
સદાચારાય

સર્વ-શમ્ભુ-મહેશ્વરાય		દૃઢ-પ્રજ્ઞાય	
ઈશ્વરાય		દેવ-દેવાય	
સ્થાણવે		ત્રિ-લોચનાય	
ઈશાનાય	(૧૦)	વામદેવાય	
સહસ્રાક્ષાય સહસ્ર-પદે		મહા-દેવાય	(૪૦)
વરીયસે		પાણ્ડવે	
વર-દાય વન્ધાય		પરિદૃઢાય	
શં-કરાય		અ-દૃઢાય	
પર-મેશ્વરાય		વિશ્વ-રૂપાય	
ગઙ્ગા-ધરાય		વિરૂપાક્ષાય	
શૂલ-ધરાય		વાગીશાય	
પરાર્થેક-પ્રયોજનાય		શુચયે	
સર્વ-જ્ઞાય		અન્તરાય	
સર્વ-દેવાદિ-ગિરિ-ધન્વને	(૨૦)	સર્વ-પ્રણય-સંવાદિને	
જટા-ધરાય		વૃષાક્રુપાય	(૫૦)
ચન્દ્રાપીડાય		વૃષ-વાહનાય	
ચન્દ્ર-મૌલયે		ઈશાય પિનાકિને	
વિદુષે		ખદ્વાઙ્ગિને	
વિશ્વામરેશ્વરાય		ચિત્ર-વેષાય	
વેદાન્ત-સાર-સન્દોહાય		ચિરંતનાય	
કપાલિને નીલ-લોહિતાય		તમોહરાય	
ધ્યાનાધારાય		મહા-યોગિને ગોપ્ત્રે	
અપરિચ્છેદાય		બ્રહ્માઙ્ગ-હતે જટિને	
ગૌરી-ભર્ત્રે	(૩૦)	કાલ-કાલાય	
ગણેશ્વરાય		કૃત્તિ-વાસસે	(૬૦)
અષ્ટ-મૂર્તયે વિશ્વ-મૂર્તયે		સુ-ભગાય	
ત્રિ-વર્ગાય		પ્રણવાત્મકાય	
સ્વર્ગ-સાધનાય		ઉન્મત્ત-વેષાય	
જ્ઞાન-ગમ્યાય		ચક્ષુષ્યાય	

દુર્વાસસે		લોક-કર્ત્રે	
સ્મર-શાસનાય		ભૂત-પતયે	
દૃઢાયુધાય સ્કન્દ-ગુરવે		મહા-કર્ત્રે	
પરમેષ્ઠિને પરાયણાય		મહૌષધિને	
અનાદિ-મધ્ય-નિધનાય		ઉત્તરાય	
ગિરિ-શાય ગિરિ-બાન્ધવાય	(૭૦)	ગો-પતયે	
કુબેર-બન્ધવે શ્રી-કણ્ઠાય		ગોખ્રે	(૧૦૦)
લોક-વર્ણોત્તમોત્તમાય		જ્ઞાન-ગમ્યાય	
સામાન્ય-દેવાય		પુરાતનાય	
કોદણ્ડિને		નીતયે	
નીલ-કણ્ઠાય		સુ-નીતયે	
પરશ્વધિને		શુદ્ધાત્મને	
વિશાલાક્ષાય		સોમ-સોમ-રતાય	
મૃગ-વ્યાધાય		સુખિને	
સુરેશાય		સોમ-પાય	
સૂર્ય-તાપનાય	(૮૦)	અમૃત-પાય	
ધર્મ-કર્માક્ષમાય		સોમાય	(૧૧૦)
ક્ષેત્રાય ભગવતે		મહા-નીતયે	
ભગ-નેત્ર-ભિદે ઉગ્રાય		મહા-મતયે	
પશુ-પતયે		અજાત-શત્રવે	
તાક્ષ્ય-પ્રિય-ભક્તાય		આલોકાય	
પ્રિયં-વદાય		સમ્ભાવ્યાય	
દાન્તોદયાકરાય		હવ્ય-વાહનાય	
દક્ષાય		લોક-કારાય	
કપર્દિને		વેદ-કારાય	
કામ-શાસનાય	(૯૦)	સૂત્ર-કારાય	
શ્મશાન-નિલયાય સૂક્ષ્માય		સનાતનાય	(૧૨૦)
શ્મશાન-સ્થાય		મહર્ષયે કપિલાચાર્યાય	
મહેશ્વરાય		વિશ્વ-દીપ્તયે	

ત્રિ-લોચનાય
 પિનાક-પાણ્યે ભૂદેવાય
 સ્વસ્તિ-દાય
 સદા સ્વસ્તિ-કૃતે
 ત્રિ-ધામ્ને
 સૌભ-ગાય
 શર્વ-સર્વ-જ્ઞાય
 સર્વ-ગોચરાય
 બ્રહ્મ-ધૃગ્-વિશ્વ-સૃક્-સ્વર્ગાય
 કર્ણિકારાય
 પ્રિયાય
 કવયે
 શાખાય વિશાખાય
 ગો-શાખાય
 શિવાય
 નૈકાય
 કૃતવે
 સમાય
 ગજ્ઞા-પ્લવોદકાય
 ભાવાય
 સકલાય
 સ્થપતિ-સ્થિરાય
 વિજિતાત્મને
 વિધેયાત્મને
 ભૂત-વાહન-સારથ્યે
 સ-ગણાય
 ગણ-કાર્યાય
 સુકીર્ત્યે
 છિન્ન-સંશયાય

(૧૩૦)

(૧૪૦)

(૧૫૦)

કામ-દેવાય
 કામ-પાલાય
 ભસ્મોદ્ધૂલિત-વિગ્રહાય
 ભસ્મ-પ્રિયાય
 ભસ્મ-શાયિને
 કામિને કાન્તાય
 કૃતાગમાય
 સ-માયુક્તાય
 નિવૃત્તાત્મને
 ધર્મ-યુક્તાય
 સદા-શિવાય
 ચતુર્ભુજાય ચતુર્બાહવે
 દુરાવાસાય
 દુરાસદાય
 દુર્ગમાય દુર્લભાય
 દુર્ગાય
 સર્વાયુધ-વિશારદાય
 અધ્યાત્મ-યોગ-નિલયાય
 સુતન્તવે
 તન્તુ-વર્ધનાય
 શુભાજ્ઞાય
 લોક-સારજ્ઞાય
 જગદીશાય
 અમૃતાશનાય
 ભસ્મ-શુદ્ધિ-કરાય
 મેરવે
 ઓજસ્વિને શુદ્ધ-વિગ્રહાય
 હિરણ્ય-રેતસે

(૧૬૦)

(૧૭૦)

તરાણયે મરીયયે	(૧૮૦)	દુર્જોયાય	
મહિમાલયાય		સુ-પાર્ણાય	(૨૧૦)
મહા-હૃદાય		વાયુ-વાહનાય	
મહા-ગર્ભાય		ધનુર્ધરાય ધનુર્વેદાય	
સિદ્ધ-વૃન્દાર-વન્દિતાય		ગુણ-રાશયે	
વ્યાઘ્ર-ચર્મ-ધરાય		ગુણાકરાય	
વ્યાલિને		અનન્ત-દૃષ્ટયે	
મહા-ભૂતાય		આનન્દાય	
મહા-નિધયે		દણ્ડાય દમયિત્રે	
અમૃતાક્ષાય		દમાય	
અમૃત-વપુષે	(૧૯૦)	અભિવાધાય	
પન્ન-ચણાય		મહાચાર્યાય	(૨૨૦)
પ્રભન્નનાય		વિશ્વ-કર્મણે	
પન્ન-વિંશતિ-તત્ત્વ-જ્ઞાય		વિશારદાય	
પારિજાતાય		વીત-રાગાય	
પરાવરાય		વિનીતાત્મને	
સુલભાય		તપસ્વિને	
સુવ્રતાય શૂરાય		ભૂત-ભાવનાય	
વાક્ષ્યૈક-નિધયે		ઉન્મત્ત-વેષાય પ્રચ્છન્નાય	
નિધયે		જિત-કામાય	
વર્ણાશ્રમ-ગુરવે	(૨૦૦)	અજિત-પ્રિયાય	
વર્ણિને		કલ્યાણ-પ્રકૃતયે	(૨૩૦)
શત્રુ-જિતે શત્રુ-તાપનાય		કલ્યાય	
આશ્રમાય		સર્વ-લોક-પ્રજા-પતયે	
ક્ષપણાય		તપ:-સ્વિને તારકાય	
ક્ષામાય		ધી-મતે	
જ્ઞાન-વતે		પ્રધાન-પ્રભવે	
અચલાચલાય		અવ્યયાય	
પ્રમાણ-ભૂતાય		લોક-પાલાય	

અન્તર્હિતાત્મને		વ્યામયે	
કલ્પાદયે		પ્રમાણાય	
કમલેક્ષણાય	(૨૪૦)	પર-માય	
વેદ-શાસ્ત્રાર્થ-તત્ત્વ-જ્ઞાય		તપસે	(૨૭૦)
નિયમાય		સંવત્સર-કરાય	
નિયમાશ્રયાય		મન્ત્રાય પ્રત્યયાય	
ચન્દ્રાય		સર્વ-દર્શનાય	
સૂર્યાય		અજાય	
શનયે		સર્વેશ્વરાય	
કેતવે		સ્નિગ્ધાય	
વિ-રામાય		મહા-રેતસે મહા-બલાય	
વિદ્રુમ-ચ્છવયે		યોગિને	
ભક્તિ-ગમ્યાય	(૨૫૦)	યોગ્યાય	
પર-બ્રહ્મ-મૃગ-બાણાર્પણાય		મહા-રેતસે	(૨૮૦)
અનઘાય		સિદ્ધાય	
અદ્રિ-રાજાલયાય		સર્વાદયે	
કાન્તાય		અગ્નિ-દાય	
પરમાત્મને		વસવે	
જગદ્-ગુરવે		વસુ-મનસે	
સર્વ-કર્માયલાય		સત્ય-સર્વ-પાપ-હરાય	
ત્વષ્ટ્રે		હ-રાય	
મઙ્ગલ્યાય મઙ્ગલાવૃતાય		અમૃતાય શાશ્વતાય	
મહા-તપસે	(૨૬૦)	શાન્તાય	
દીર્ઘ-તપસે		બાણ-હસ્તાય પ્રતાપ-વતે	(૨૯૦)
સ્થવિષ્ઠાય		કમારડલુ-ધરાય	
સ્થવિરાય		ધન્વિને	
ધ્રુવાય		વેદાઙ્ગાય	
અહ્ને		વેદ-વિદે	
સંવત્સરાય		મુનયે	

ભ્રાજિષ્ણવે		નર્તકાય	
ભોજનાય ભોક્ત્રે		સર્વ-કામકાય	
લોક-નેત્રે		નૃત્ય-પ્રિયાય	
દુરાધરાય		નૃત્ય-નૃત્યાય	
અતીન્દ્રિયાય	(૩૦૦)	પ્રકાશાત્મને પ્રતાપનાય	
મહા-માયાય		બુદ્ધ-સ્પષ્ટાક્ષરાય	
સર્વાવાસાય		મન્ત્રાય	(૩૩૦)
ચતુષ્પથાય		સન્માનાય	
કાલ-યોગિને		સાર-સમ્મલવાય	
મહા-નાદાય		યુગાદિ-કૃતે યુગાવર્તાય	
મહોત્સાહાય		ગમ્ભીરાય	
મહા-બલાય		વૃષ-વાહનાય	
મહા-બુદ્ધયે		ઈષ્ટાય	
મહા-વીર્યાય		વિશિષ્ટાય શિષ્ટેષ્ટાય	
ભૂત-ચારિણે	(૩૧૦)	શરભાય	
પુરંદરાય		શર-ભાય ધનુષે	
નિશા-ચરાય		અપાં નિધયે	(૩૪૦)
પ્રેત-ચારિ-મહા-શક્તયે		અધિષ્ઠાન-વિજયાય	
મહા-ધૃતયે		જય-કાલ-વિદે	
અનિર્દેશ્ય-વપુષે		પ્રતિષ્ઠિતાય	
શ્રી-મતે		પ્રમાણ-જ્ઞાય	
સર્વ-હાર્યમિતાય		હિરણ્ય-કવચાય	
ગતયે		હરયે	
બહુ-શ્રુતાય		વિરોચનાય	
બહુ-મયાય	(૩૨૦)	સુર-ગણાય	
નિયતાત્મને		વિધેશાય વિબુધાશ્રયાય	
ભવોદ્ભવાય		બાલ-રૂપાય	(૩૫૦)
ઓજસ્તેજોધૃતિ-કરાય		બલોન્માથિને	
		વિવર્તાય	

ગહનાય ગુરવે		તિગ્માંશવે	
કરણાય		નિધયે અવ્યયાય	
કારણાય		અભિરામાય	
કર્ત્રે		સુ-શરણાય	
સર્વ-બન્ધ-વિમોચનાય		સુબ્રહ્મણ્યાય	
વિદ્વત્-તમાય વીત-ભયાય		સુધા-પતયે	
વિશ્વ-ભર્ત્રે		મઘવતે કૌશિકાય	
નિશા-કરાય	(૩૬૦)	ગો-મતે	
વ્યવસાયાય		વિ-શ્રામાય	(૩૯૦)
વ્યવસ્થાનાય		સર્વ-શાસનાય	
સ્થાન-દાય		લલાટાક્ષાય	
જગદાદિ-જાય		વિશ્વ-દેહાય	
દુન્દુભાય		સારાય	
લલિતાય		સંસાર-ચક્ર-ભૂતે	
વિશ્વાય		અમોઘ-દણ્ડિને	
ભવાત્માત્મનિ સંસ્થિતાય		મધ્ય-સ્થાય	
વીરેશ્વરાય વીરભદ્રાય		હિરણ્યાય	
વીર-દ્વે	(૩૭૦)	બ્રહ્મ-વર્યસિને	
વીર-ભદ્ર-વિરાજે		પરમાર્થાય	(૪૦૦)
વીર-ચૂડા-મણયે		પર-મયાય	
વેત્રે		શમ્ભરાય	
તીવ્ર-નાદાય		વ્યાઘ્ર-કાય	
નદી-ધરાય		અનલાય	
આજ્ઞા-ધારાય		રુચયે	
ત્રિશૂલિને		વર-રુચયે	
શિપિ-વિષ્ણાય		વન્ધાય	
શિવાલયાય		વાયસ્પતયે	
વાલખિલ્યાય	(૩૮૦)	અહર્પતયે	
મહા-ચાપાય		સ્વયે વિરોચનાય	(૪૧૦)

સ્કન્ધાય		વિશ્વ-ગોપ્ત્રે	(૪૪૦)
શાસ્ત્રે વૈવસ્વતાય		વિશ્વ-ભર્ત્રે	
અજનાય		સુધીરાય	
યુક્તયે		રુચિરાઙ્ગદાય	
ઉત્તત-કીર્તયે		જનનાય	
શાન્ત-રાગાય		જન-જન્માદયે	
પરા-જયાય		પ્રીતિ-મતે	
કૈલાસ-પતિ-કામારયે		નીતિ-મતે	
સવિત્રે		નયાય	
રવિ-લોચનાય	(૪૨૦)	વિશિષ્ટાય	
વિદ્વત્-તમાય		કાશ્યપાય	(૪૫૦)
વીત-ભયાય		ભાનવે	
વિશ્વ-હર્ત્રે અનિવારિતાય		ભીમાય	
નિત્યાય		ભીમ-પરાક્રમાય	
નિયત-કલ્યાણાય		પ્રણવાય	
પુણ્ય-શ્રવણ-કીર્તનાય		સમઘા-ચારાય	
દૂર-શ્રવસે		મહા-કાયાય મહા-ધનુષે	
વિશ્વ-સહાય		જન્માધિપાય	
ધ્યેયાય		મહા-દેવાય	
દુઃસ્વપ્ન-નાશનાય	(૪૩૦)	સકલાગમ-પાર-ગાય	
ઉત્તારકાય		તત્ત્વાતત્ત્વ-વિવેકાત્મને	(૪૬૦)
દુષ્કૃતિ-ઘ્ને		વિભૂષણવે	
દુર્ધર્ષાય		ભૂતિ-ભૂષણાય	
દુઃસહાય		ઋષયે	
અભયાય		બ્રાહ્મણ-વિજિજ્ઞષણવે	
અનાદયે		જન્મ-મૃત્યુ-જરાતિગાય	
ભુવે		યજ્ઞાય યજ્ઞ-પતયે	
ભુવો લક્ષ્મ્યૈ		યજ્ઞવને	
કિરીટિ-ત્રિદશાધિપાય		યજ્ઞાન્તાય	

અમોઘ-વિક્રમાય		શાસ્ત્ર-નેત્ર-ત્રયી-તનવે	
મહેન્દ્રાય	(૪૭૦)	જ્ઞાન-સ્કન્ધાય	
દુર્ભરાય		મહા-જ્ઞાનિને	(૫૦૦)
સેનિને		નિરુત્પત્તયે	
યજ્ઞાજ્ઞાય યજ્ઞ-વાહનાય		ઉપપ્લવાય	
પન્ન-બ્રહ્મ-સમુત્પત્તયે		ભગાય	
વિશ્વેશાય		વિવસ્વતે આદિત્યાય	
વિમલોદયાય		યોગાચાર્યાય	
આત્મ-યોનયે		બૃહસ્પતયે	
અનાધન્તાય		ઉદાર-કીર્તયે	
ષડ્વિંશત્-સપ્ત-લોક-ધૃષે		ઉદ્યોગિને	
ગાયત્રી-વલ્લભાય	(૪૮૦)	સદ્-યોગિને	
પ્રાંશવે		સદસન્મયાય	(૫૧૦)
વિશ્વાવાસાય		નક્ષત્ર-માલિને રાકેશાય	
પ્રભા-કરાય		સાધિષ્ઠાનાય	
શિશવે		ષડાશ્રયાય	
ગિરિ-રતાય		પવિત્ર-પાણયે	
સમ્રાટ્-સુષેણાય		પાપારયે	
સુર-શત્રુ-ઘ્ને		મણિ-પૂરાય	
અ-મોઘાય		મનોગતયે	
અરિષ્ટ-મથનાય		હૃત્-પુણ્ડરીક-માસીનાય	
મુકુન્દાય	(૪૯૦)	શુક્લાય	
વિગત-જ્વરાય		શાન્તાય વૃષા-કપયે	(૫૨૦)
સ્વયં-જ્યોતિષે		વિષ્ણવે	
અનુ-જ્યોતિષે		ગ્રહ-પતયે	
આત્મ-જ્યોતિષે		કૃષ્ણાય	
અચન્નલાય		સમર્થાય	
પિંગ્લાય		અર્થન-નાશનાય	
કપિલ-શ્મશ્રવે		અધર્મ-શત્રવે	

અક્ષય્યાય		નિરાવરણ-ધર્મ-જ્ઞાય	
પુરુ-હૂતાય પુરુ-ષ્ટુતાય		વિરિન્નાય	
બ્રહ્મ-ગર્ભાય		વિષ્ટર-શ્રવસે	
બૃહદ્-ગર્ભાય	(૫૩૦)	આત્મ-ભુવે	
ધર્મ-ધેનવે		અનિરુદ્ધાય	(૫૬૦)
ધનાગમાય		અત્રિ-જ્ઞાન-મૂર્તયે	
જગદ્ધિતૈષિ-સુગતાય		મહા-યશસે	
કુમારાય		લોક-ચૂડામાણયે	
કુશલાગમાય		વીરાય	
હિરણ્ય-વાર્ણાય		ચણ્ડ-સત્ય-પરાક્રમાય	
જ્યોતિષ્મતે		વ્યાલ-કલ્પાય	
નાના-ભૂત-ધરાય		મહા-કલ્પાય	
ધ્વનયે		મહા-વૃક્ષાય	
અરોગાય	(૫૪૦)	કલા-ધરાય	
નિયમાધ્યક્ષાય		અલં-કરિષ્ણવે	(૫૭૦)
વિશ્વામિત્રાય દ્વિજોત્તમાય		અચલાય	
બૃહજ્જ્યોતિષે		રોચિષ્ણવે	
સુધામ્ને		વિક્રમોત્તમાય	
મહા-જ્યોતિષે		આશુ-શબ્દ-પતયે	
અનુત્તમાય		વેગિને	
માતામહાય		પ્લવનાય	
માતરિશ્વને		શિખિ-સારથયે	
નભસ્વતે		અસંસૃષ્ટાય	
નાગ-હાર-ધૃષે	(૫૫૦)	અતિથયે	
પુલસ્ત્યાય		શકાય પ્રમાથિને	(૫૮૦)
પુલહાય		પાપ-નાશનાય	
અગસ્ત્યાય		વસુ-શ્રવસે	
જાતૂકાર્યાય		કવ્ય-વાહાય	
પરાશરાય		પ્રતમાય	

વિશ્વ-ભોજનાય		નર-વાહનાય	
જર્યાય		મનો-બુદ્ધયે	
જરાધિ-શમનાય		અહઙ્કારાય	
લોહિતાય		ક્ષેત્ર-જ્ઞાય	
તનૂનપાતે		ક્ષેત્ર-પાલકાય	
પૃષ્ઠદશાય	(૫૯૦)	તેજોનિધયે	
નભસે		જ્ઞાન-નિધયે	(૬૨૦)
યોનયે		વિપાકાય	
સુપ્રતીકાય		વિદ્ન-કારકાય	
તમિસ્ર-દ્યે		અ-ધરાય	
નિદાઘાય તપનાય		અનુત્તરાય	
મેઘાય પક્ષાય		જ્ઞેયાય	
પર-પુરં-જયાય		જયેષ્ઠાય	
મુખાનિલાય		નિઃશ્રેયસાલયાય	
સુનિષ્પન્નાય		શૈલાય	
સુરભયે	(૬૦૦)	નગાય	
શિશિરાત્મકાય		તનવે	(૬૩૦)
વસન્તાય માધવાય		દોહાય	
ગ્રીષ્માય		દાનવારયે	
નભસ્યાય		અરિં-દમાય	
બીજ-વાહનાય		ચારુ-ધિયે જનકાય	
અર્ઙ્ગિરસે		ચારુ-વિશલ્યાય	
મુનયે આત્રેયાય		લોક-શલ્ય-કૃતે	
વિ-મલાય		ચતુર્વેદાય	
વિશ્વ-વાહનાય		ચતુર્ભાવાય	
પાવનાય	(૬૧૦)	ચતુરાય ચતુર-પ્રિયાય	
પુરુજિતે		આમ્નાયાય	(૬૪૦)
શકાય		સમામ્નાયાય	
ત્રિ-વિધાય		તીર્થ-દેવ-શિવાલયાય	

બહુ-રૂપાય		વિશ્વ-ગર્ભાય	
મહા-રૂપાય		વિચક્ષણાય	
સર્વ-રૂપાય		પરાવર-જ્ઞાય	
ચરાચરાય		બીજેશાય	
ન્યાય-નિર્વાહકાય		સુ-મુખાય સુ-મહા-સ્વનાય	
ન્યાયાય		દેવાસુર-ગુરવે દેવાય	
ન્યાય-ગમ્યાય		દેવાસુર-નમસ્કૃતાય	
નિરઞ્જનાય	(૬૫૦)	દેવાસુર-મહા-માત્રાય	
સહસ્ર-મૂર્ધ્ને		દેવાસુર-મહાશ્રયાય	(૬૮૦)
દેવેન્દ્રાય		દેવાદિ-દેવાય	
સર્વ-શસ્ત્ર-પ્રભઞ્જનાય		દેવર્ષિ-દેવાસુર-વર-પ્રદાય	
મુણ્ડાય		દેવાસુરેશ્વરાય	
વિ-રૂપાય		દિવ્યાય	
વિ-કૃતાય		દેવાસુર-મહેશ્વરાય	
દણ્ડને		સર્વ-દેવ-મયાય	
દાન્તાય		અચિન્ત્યાય	
ગુણોત્તમાય		દેવતાત્મને	
પિઙ્ગલાક્ષાય	(૬૬૦)	આત્મ-સમ્ભવાય	
હર્યક્ષાય		ઈડ્યાય	(૬૯૦)
નીલ-ગ્રીવાય		અનીશાય	
નિરામયાય		સુર-વ્યાઘ્રાય	
સહસ્ર-બાહવે સર્વેશાય		દેવ-સિંહાય	
શરણ્યાય		દિવા-કરાય	
સર્વ-લોક-ભૃતે		વિબુધાગ્ર-વર-શ્રેષ્ઠાય	
પદ્માસનાય		સર્વ-દેવોત્તમોત્તમાય	
પરં-જ્યોતિષે		શિવ-જ્ઞાન-રતાય	
પરાવર-પરં-ફલાય		શ્રી-મતે	
પદ્મ-ગર્ભાય	(૬૭૦)	શિખિ-શ્રી-પર્વત-પ્રિયાય	
મહા-ગર્ભાય			

જય-સ્તમ્ભાય	(૭૦૦)	સેતવે	
વિશિષ્ટમ્ભાય		અપ્રતિમાકૃતયે	(૭૩૦)
નરસિંહ-નિપાતનાય		લોકોત્તર-સ્ફુટાલોકાય	
બ્રહ્મ-ચારિણે		ત્ર્યમ્બકાય	
લોક-ચારિણે		નાગ-ભૂષણાય	
ધર્મ-ચારિણે		અન્ધકારયે	
ધનાધિપાય		મખ-દ્વેષિણે	
નન્દિને		વિષ્ણુ-કન્ધર-પાતનાય	
નન્દીશ્વરાય		વીત-દોષાય	
નગ્નાય		અક્ષય-ગુણાય	
નગ્ન-વ્રત-ધરાય	(૭૧૦)	દક્ષારયે	
શુચયે		પૂષ-દન્ત-હતે	(૭૪૦)
લિઙ્ગાધ્યક્ષાય		ધૂર્જટયે	
સુરાધ્યક્ષાય		ખારડ-પરશવે	
યુગાધ્યક્ષાય		સ-કલાય	
યુગાવહાય		નિષ્કલાય	
સ્વ-વશાય		અનઘાય	
સ-વશાય		આ-ધારાય	
સ્વર્ગ-સ્વરાય		સકલાધારાય	
સ્વર-મય-સ્વનાય		પારડુરાભાય	
બીજાધ્યક્ષાય	(૭૨૦)	મૃડાય	
બીજ-કર્ત્રે		નટાય	(૭૫૦)
ધન-કૃદ્-ધર્મ-વર્ધનાય		પૂર્ણાય	
દમ્ભાય		પૂરયિત્રે	
અદમ્ભાય		પુણ્યાય	
મહા-દમ્ભાય		સુ-કુમારાય	
સર્વ-ભૂત-મહેશ્વરાય		સુ-લોચનાય	
શ્મશાન-નિલયાય		સામ-ગેયાય	
તિષ્ઠાય			

પ્રિય-કરાય		સર્વ-શાસ્ત્ર-ભૂતાં વરાય	
પુણ્ય-કીર્તયે		તેજોમયાય ધૃતિ-ધરાય	
અ-નામ-યાય		લોક-માયાય	
મનોજવાય	(૭૬૦)	અગ્ર-ણ્યે	
તીર્થ-કરાય		આણવે	(૭૯૦)
જટિલાય		શુચિ-સ્મિતાય	
જીવિતેશ્વરાય		પ્રસન્નાત્મને	
જીવિતાન્ત-કરાય		દુર્જયાય	
નિ-ત્યાય		દુરતિક્રમાય	
વસુ-રેતસે		જ્યોતિર્મયાય	
વસુ-પ્રિયાય		નિરાકારાય	
સદ્-ગતયે		જગન્નાથાય	
સત્-કૃતયે		જલેશ્વરાય	
સક્તાય	(૭૭૦)	તુમ્બ-વીણિને	
કાલ-કણ્ઠાય		મહા-કાયાય	(૮૦૦)
કલા-ધરાય		વિ-શોકાય	
માનિને		શોક-નાશનાય	
માન્યાય		ત્રિ-લોકાત્મને	
મહા-કાલાય		ત્રિ-લોકેશાય	
સદ્-ભૂતયે		શુદ્ધાય	
સત્-પરાયણાય		શુદ્ધયે	
ચન્દ્ર-સગ્રીવનાય		રથાક્ષ-જાય	
શાસ્ત્રે લોક-ગૂઢાય		અવ્યક્ત-લક્ષણાય	
અમરાધિપાય	(૭૮૦)	અ-વ્યક્તાય	
લોક-બન્ધવે		વ્યક્તાવ્યક્તાય વિશાં પતયે	(૮૧૦)
લોક-નાથાય		વર-શીલાય	
કૃત-જ્ઞાય કૃતિ-ભૂષણાય		વર-તુલાય	
અનપાવ્યક્ષરાય		માનાય	
કાન્તાય		માન-ધનાય મયાય	

બ્રહ્મણે		વિષમાક્ષાય	
વિષ્ણવે પ્રજા-પાલાય		કલાધ્યક્ષાય	
હંસાય		વૃષાકૃત્રાય	
હંસ-ગતયે		વૃષ-વર્ધનાય	
યમાય		નિર્મદાય નિરહકૃત્રાય	
વેધસે	(૮૨૦)	નિર્મોહાય	
ધાત્રે		નિરુપદ્રવાય	(૮૫૦)
વિધાત્રે		દર્પ-દ્વે	
અત્રે હર્ત્રે		દર્પિતાય	
ચતુર્ભુજાય		દૃમાય	
કૈલાસ-શિખરાવાસિને		સર્વર્તુ-પરિવર્તકાય	
સર્વાવાસિને		સમ-જિહ્વાય	
સતાં ગતયે		સહસ્રાર્યયે	
હિરણ્ય-ગર્ભાય		સ્નિગ્ધાય	
હરિણાય		પ્રકૃતિ-દક્ષિણાય	
પુરુષાય	(૮૩૦)	ભૂત-ભવ્ય-ભવન્નાથાય	
પૂર્વ-જાય પિત્રે		પ્રભવાય	(૮૬૦)
ભૂતાલયાય		ભ્રાન્તિ-નાશનાય	
ભૂત-પતયે		અર્થાય	
ભૂતિ-દાય		અનર્થાય	
ભુવનેશ્વરાય		મહા-કોશાય	
સંયોગિને		પર-કાર્યેક-પરિહતાય	
યોગ-વિદ્-બ્રહ્મણે		નિષ્કલ્પકાય	
બ્રહ્મણ્યાય		કૃતાનન્દાય	
બ્રાહ્મણ-પ્રિયાય		નિર્વ્યાજાય	
દેવ-પ્રિયાય	(૮૪૦)	વ્યાજ-મર્દનાય	
દેવ-નાથાય		સત્ત્વવતે	(૮૭૦)
દેવ-જ્ઞાય		સાત્ત્વિકાય	
દેવ-ચિન્તકાય		સત્ય-કીર્તિ-સ્તમ્ભ-કૃતાગમાય	

31

શૂલિને		કકુલી-કૃત-વાસુકયે	(૯૬૦)
ચણ્ડિને		મહેષ્વાસાય	
મુણ્ડિને		મહી-ભર્ત્રે	
કુણ્ડલિને		નિષ્કલઙ્કાય	
મેખલિને		વિ-શૃંગ્ખલાય	
કવચિને		ધુ-મણયે તરણયે	
ખડ્ગિને		ધન્યાય	
માયિને સંસાર-સારથયે		સિદ્ધિ-દાય	
અમૃત્યવે સર્વ-દૃશે		સિદ્ધિ-સાધનાય	
સિંહાય	(૯૪૦)	નિવૃત્તાય	
તેજો-રાશયે મહા-મણયે		સંવૃત્તાય	(૯૭૦)
અ-સંખ્યેયાય		શિલ્પાય	
અપ્રમેયાત્મને		વ્યૂઠોરસ્કાય	
વીર્યવતે		મહા-ભુજાય	
કાર્ય-કોવિદાય		એક-જ્યોતિષે	
વેધાય		નિરાતઙ્કાય	
વેદાર્થ-વિદ્-ગોખ્રે		નરાય નારાયણ-પ્રિયાય	
સર્વાચારાય		નિર્લેપાય	
મુનીશ્વરાય		નિષ્પ્રપન્નાત્મને	
અ-નુત્-તમાય	(૯૫૦)	નિર્વ્યાગાય	
દુરાધર્ષાય		વ્યગ્ર-નાશનાય	(૯૮૦)
મધુરાય		સ્તવ્ય-સ્તવ-પ્રિયાય	
પ્રિય-દર્શનાય		સ્તોત્રે વ્યાસ-મૂર્તયે	
સુરેશાય		અનાકુલાય	
શરણાય		નિરવધ-પદોપાયાય	
સર્વસ્મૈ		વિધા-રાશયે	
શબ્દ-બ્રહ્મ-સતાં ગતયે		અવિક્રમાય	
કાલ-ભક્ષાય		પ્રશાન્ત-બુદ્ધયે અક્ષુદ્રાય	
કલઙ્કારયે		ક્ષુદ્ર-ઘ્ને	

નિત્ય-સુન્દરાય
 ધૈર્યાગ્ર્ય-ધુર્યાય
 ધાત્રીશાય
 શાકલ્યાય
 શર્વરી-પતયે
 પરમાર્થ-ગુરવે દૃષ્ટયે

(૯૯૦)

ગુરવે
 આશ્રિત-વત્સલાય
 રસાય
 રસ-જ્ઞાય
 સર્વ-જ્ઞાય
 સર્વ-સત્ત્વાવલમ્બનાય

(૧૦૦૦)

મૈત્રી ભજત

મૈત્રીં ભજત અખિલ-હજજેત્રીમ્
 આત્મવદેવ પરાનપિ પશ્યતા
 યુદ્ધં ત્યજત સ્પર્ધાં ત્યજત
 ત્યજત પરેષ્વક્રમમાક્રમાણમ્॥
 જનની પૃથિવી કામ-દુઘાડસ્તે
 જનકો દેવઃ સકલ-દયાલુઃ।
 દામ્યત દત્ત દયધ્વં જનતાઃ
 શ્રેયો ભૂયાત્ સકલ-જનાનામ્॥

॥ ઇતિ શ્રી-કાઞ્છી-કામકોટિ-મૂલાભ્રાય-સર્વજ્ઞ-પીઠાધીશ્વર-
 શ્રીમચ્ચન્દ્રશેખરેન્દ્રસરસ્વતી-શકુરાચાર્ય-સ્વામિ-વિરચિતં મૈત્રી-ગીતમ્ ॥

Maitrim Bhajata!

1. Practice friendship which can win everyone's hearts!
2. See others as you would see yourself!
3. Shun wars and (unnecessary) competition!
4. Stop improperly encroaching into others' (territory)!
5. Mother Earth is the (the divine cow Kamadhenu) fulfiller of (all) needs.

6. God (our) Father is benevolent towards all. (This being so what is gained by conflict!)
7. O people! Control your desires! Share (and enjoy)! Be merciful!
8. (By acting thus) may all people attain supreme prosperity!

This song, an upadesha of Shri Chandrashekharendra Sarasvati Shricharana, the 68th Shankaracharya of the Jagadguru Peetam our Shri Kanchi Kamakoti Mulamnaya Sarvajna Peetam, was sung by Smt M S Subbulakshmi on 1966 October 23 in today's world's highest civil administrative forum, the United Nations General Assembly.

॥ અનુબન્ધઃ — પુરાણસ્ય અધ્યાયઃ ॥

ઋષય ઊચુઃ

કથં દેવેન વૈ સૂત દેવ-દેવાન્મહેશ્વરાત્
સુદર્શનાખ્યં વૈ લબ્ધં વક્તુમર્હસિ વિષ્ણુના૥૧૥
સૂત ઉવાચ

દેવાનામસુરેન્દ્રાણામભવચ્ચ સુદારુણઃ
સર્વેષામેવ ભૂતાનાં વિનાશ-કરણો મહાન્૥૨૥

તે દેવાઃ શક્તિ-મુસલૈઃ સાયકૈર્નત-પર્વભિઃ
પ્રભિધમાનાઃ કુન્તૈશ્ચ દુદ્રુવુર્ભય-વિહ્વલાઃ૥૩૥

પરાજિતાસ્તદા દેવા દેવ-દેવેશ્વરં હરિમ્
પ્રણેમુસ્તં સુરેશાનં શોક-સંવિગ્ન-માનસાઃ૥૪૥

તાન્ સમીક્ષ્યાથ ભગવાન્ દેવ-દેવેશ્વરો હરિઃ
પ્રણિપત્ય સ્થિતાન્ દેવાનિદં વચનમબ્રવીત્૥૫૥

વત્સાઃ કિમિતિ વૈ દેવાશ્ચ્યુતાલકુાર-વિક્રમાઃ।
સમાગતાઃ સ-સન્તાપા વક્તુમર્હથ સુપ્રતાઃ॥૬॥

તસ્ય તદ્ વચનં શ્રુત્વા તથા-ભૂતાઃ સુરોત્તમાઃ।
પ્રણમ્યાહુર્યથા-વૃત્તં દેવ-દેવાય વિષ્ણવે॥૭॥

ભગવન્ દેવ-દેવેશ વિષ્ણો જિષ્ણો જનાર્દના
દાનવૈઃ પીડિતાઃ સર્વે વયં શરણમાગતાઃ॥૮॥

ત્વમેવ દેવ-દેવેશ ગતિર્નઃ પુરુષોત્તમા
ત્વમેવ પરમાત્મા હિ ત્વં પિતા જગતામપિ॥૯॥

ત્વમેવ ભર્તા હર્તા ચ ભોક્તા દાતા જનાર્દના
હન્તુમર્હસિ તસ્માત્ ત્વં દાનવાન્ દાનવાર્દના॥૧૦॥

દૈત્યાશ્ચ વૈષ્ણવૈર્બ્રાહ્મૈ રૌદ્રૈર્યામ્યૈઃ સુદારુણૈઃ।
કૌબેરૈશ્ચૈવ સૌમ્યૈશ્ચ નૈર્ઋત્યૈર્વારુણૈર્દૃઢૈઃ॥૧૧॥

વાયવ્યૈશ્ચ તથાગ્રેયૈરૈશાનૈર્વાર્ષિકૈઃ શુભૈઃ।
સૌરૈ રૌદ્રૈસ્તથા ભીમૈઃ કમ્પનૈર્જૃમ્ભાણૈર્દૃઢૈઃ॥૧૨॥

અવધ્યા વર-લાભાત્ તે સર્વે વારિજ-લોચના
સૂર્ય-મણ્ડલ-સમ્ભૂતં ત્વદીયં ચક્રમુધતમ્॥૧૩॥

કુણ્ઠિતં હિ દધીયેન ય્યાવનેન જગદ્-ગુરો।
દણ્ડં શાર્જ્ઞં તવાસ્ત્રં ચ લબ્ધં દૈત્યૈઃ પ્રસાદતઃ॥૧૪॥

પુરા જલન્ધરં હેતું નિર્મિતં ત્રિ-પુરારિણા।
સ્થાઙ્ગં સુશિતં ઘોરં તેન તાન્ હન્તુમર્હસિ॥૧૫॥

તસ્માત્ તેન નિહન્તવ્યા નાન્યૈઃ શસ્ત્ર-શતૈરપિ।
તતો નિશમ્ય તેષાં વૈ વચનં વારિજેક્ષણઃ॥૧૬॥

વાયસ્પતિ-મુખાનાહ સ હરિશ્ચક્ર-ભૃત્ સ્વયમ્

શ્રી-વિષ્ણુરુવાય

ભો ભો દેવા મહા-દેવં સર્વેદેવૈઃ સનાતનૈઃ॥૧૭॥

સમ્રાપ્ય સામ્રતં સર્વં કરિષ્યામિ દિવૌકસામ્
દેવા જલન્ધરં હન્તું નિર્મિતં હિ પુરારિણા॥૧૮॥

લબ્ધ્વા રથાઙ્ગં તેનૈવ નિહત્ય ચ મહાસુરાન્
સર્વાન્ ધુન્ધુ-મુખાન્ દૈત્યાન્ અષ્ટ-ષષ્ટિ-શતાન્, સુરાન્॥૧૯॥
સ-બાન્ધવાન્ ક્ષણાદેવ યુષ્માન્ સન્તારયામ્યહમ્

સૂત ઉવાચ

એવમુક્ત્વા સુર-શ્રેષ્ઠાન્ સુર-શ્રેષ્ઠમનુસ્મરન્॥૨૦॥

સુર-શ્રેષ્ઠસ્તદા શ્રેષ્ઠં પૂજયામાસ શકુરમ્
લિઙ્ગં સ્થાપ્ય યથા-ન્યાયં હિમવસ્થિખરે શુભે॥૨૧॥

મેરુ-પર્વત-સક્રાશં નિર્મિતં વિશ્વ-કર્માણા
ત્વરિતાખ્યેન રુદ્રેણ રૌદ્રેણ ચ જનાર્દનઃ॥૨૨॥

સ્નાપ્ય સમ્પૂજ્ય ગન્ધાઘૈર્જ્વાલાકારં મનોરમમ્
તુષ્ટાવ ચ તદા રુદ્રં સમ્પૂજ્યાગ્રૌ પ્રણમ્ય ચા॥૨૩॥

દેવં નામ્નાં સહસ્રેણ ભવાધેન યથા-ક્રમમ્
પૂજયામાસ ચ શિવં પ્રણવાધં નમોન્તકમ્॥૨૪॥

દેવં નામ્નાં સહસ્રેણ ભવાધેન મહેશ્વરમ્
પ્રતિ-નામ સ પદ્મેન પૂજયામાસ શકુરમ્॥૨૫॥

અગ્રૌ ચ નામભિર્દેવં ભવાધૈઃ સમિદાદિભિઃ
સ્વાહાન્તૈર્વિધિવદ્ધૃત્વા પ્રત્યેકમયુતં પ્રભુમ્॥૨૬॥
તુષ્ટાવ ચ પુનઃ શમ્ભું ભવાધૈર્ભવમીશ્વરમ્

શ્રી-વિષ્ણુરુવાચ

[સ્તોત્રમ્]

સૂત ઉવાચ

એવં નામ્નાં સહસ્રેણ તુષ્ટાવ વૃષભ-ધ્વજમ્॥૧૫૯॥

સ્નાપયામાસ ચ વિભુઃ પૂજયામાસ પદ્મજૈઃ।
 પરીક્ષાર્થં હરેઃ પૂજા-કમલેષુ મહેશ્વરઃ॥૧૬૦॥
 ગોપયામાસ કમલં તદૈકં ભુવનેશ્વરઃ।
 હત-પુષ્પો હરિસ્તત્ર કિમિદં ત્વભ્યયિન્તયત્॥૧૬૧॥
 જ્ઞાત્વા સ્વ-નેત્રમુદ્ધૃત્ય સર્વ-સત્ત્વાવલમ્બનમ્।
 પૂજયામાસ ભાવેન નામ્ના તેન જગદ્-ગુરુમ્॥૧૬૨॥
 તતસ્તત્ર વિભુર્દૃષ્ટ્વા તથા-ભૂતં હરો હરિમ્।
 તસ્માદવતતારોશુ મણ્ડલાત્ પાવકસ્ય ચા॥૧૬૩॥
 કોટિ-ભાસ્કર-સક્રાશં જટા-મુકુટ-મણિડતમ્।
 જ્વાલા-માલાવૃતં દિવ્યં તીક્ષ્ણ-દંષ્ટ્રં ભયં-કરમ્॥૧૬૪॥
 શૂલ-ટકુ-ગદા-ચક્ર-કુન્ત-પાશ-ધરં હરમ્।
 વરદાભય-હસ્તં ચ દ્વીપિ-ચર્મોત્તરીયકમ્॥૧૬૫॥
 ઇત્યં-ભૂતં તદા દૃષ્ટ્વા ભવં ભસ્મ-વિભૂષિતમ્।
 હૃષ્ઠો નમશ્ચકારાશુ દેવ-દેવં જનાર્દનઃ॥૧૬૬॥
 દુદ્રુવુસ્તં પરિક્રમ્ય સેન્દ્રા દેવાસ્ત્રિ-લોચનમ્।
 ચચાલ બ્રહ્મ-ભુવનં ચક્રમ્પે ચ વસુન્ધરા॥૧૬૭॥
 દદાહ તેજસ્તચ્છમ્ભોઃ પ્રાન્તં વૈ શત-યોજનમ્।
 અધસ્તાચ્ચોર્ધ્વતશ્ચૈવ હાહેત્યકૃત ભૂતલો॥૧૬૮॥
 તદા પ્રાહ મહાદેવઃ પ્રહસન્નિવ શકુરઃ।
 સમ્પ્રેક્ષ્ય પ્રણયાદ્ વિષ્ણું કૃતાઞ્જલિ-પુટં સ્થિતમ્॥૧૬૯॥
 જ્ઞાતં મયેદમધુના દેવ-કાર્યં જનાર્દના
 સુદર્શનાખ્યં ચક્રં ચ દદામિ તવ શોભનમ્॥૧૭૦॥
 ચદ્ રૂપં ભવતા દૃષ્ટં સર્વ-લોક-ભયં-કરમ્।
 હિતાય તવ ચત્તેન તવ ભાવાય સુવ્રતા॥૧૭૧॥

શાન્તં રણાજિરે વિષ્ણો દેવાનાં દુઃખ-સાધનમ્
શાન્તસ્ય ચાસ્ત્રં શાન્તં સ્યાચ્છાન્તેનાસ્ત્રોણ કિં ફલમ્॥૧૭૨॥

શાન્તસ્ય સમરે ચાસ્ત્રં શાન્તિરેવ તપસ્વિનમ્
યોદ્ધુઃ શાન્ત્યા બલ-ચ્છેદઃ પરસ્ય બલ-વૃદ્ધિ-દઃ॥૧૭૩॥

દેવૈરશાન્તૈર્યદ્ રૂપં મદીયં ભાવયાવ્યયમ્
કિમાયુધેન કાર્યં વૈ યોદ્ધું દેવારિ-સૂદના॥૧૭૪॥

ક્ષમા યુધિ ન કાર્યા વૈ યોદ્ધું દેવારિ-સૂદના
અનાગતે વ્યતીતે ચ દૌર્બલ્યે સ્વ-જનોત્કરે॥૧૭૫॥

અકાલિકે ત્વધર્મે ચ અનર્થે વાડરિ-સૂદના
એવમુક્ત્વા દદૌ ચક્રં સૂર્યાયુત-સમ-પ્રભમ્॥૧૭૬॥

નેત્રં ચ નેતા જગતાં પ્રભુર્વૈ પદ્મ-સન્નિભમ્
તદા-પ્રભૃતિ તં પ્રાહુઃ પદ્માક્ષમિતિ સુ-વ્રતમ્॥૧૭૭॥

દત્ત્વૈનં નયનં ચક્રં વિષ્ણવે નીલ-લોહિતઃ
પસ્પર્શ ચ કરાભ્યાં વૈ સુશુભાભ્યામુવાચ હા॥૧૭૮॥

વરદોડહં વર-શ્રેષ્ઠ વરાન્ વરય ચેષ્સિતાન્
ભક્ત્યા વશી-કૃતો નૂનં ત્વયાડહં પુરુષોત્તમા॥૧૭૯॥

ઇત્યુક્તો દેવ-દેવેન દેવ-દેવં પ્રણમ્ય તમ્
ત્વયિ ભક્તિર્મહાદેવ પ્રસીદ વરમુત્તમમ્॥૧૮૦॥

નાન્યમિચ્છામિ ભક્તાનામાર્તયો નાસ્તિ યત્ પ્રભો
તચ્છૃત્વા વચનં તસ્ય દયાવાન્ સુતરાં ભવઃ॥૧૮૧॥

પસ્પર્શ ચ દદૌ તસ્મૈ શ્રદ્ધાં શીતાંશુ-ભૂષણઃ
પ્રાહ ચૈવં મહા-દેવઃ પરમાત્માનમચ્યુતમ્॥૧૮૨॥

મયિ ભક્તશ્ચ વન્ધશ્ચ પૂજ્યશ્ચૈવ સુરાસુરૈઃ
ભવિષ્યસિ ન સન્દેહો મત્-પ્રસાદાત્ સુરોત્તમા॥૧૮૩॥

યદા સતી દક્ષ-પુત્રી વિનિન્ધૈવ સુલોચના
 માતરં પિતરં દક્ષં ભવિષ્યતિ સુરેશ્વરી॥૧૮૪॥
 દિવ્યા હૈમવતી વિષ્ણો તદા ત્વમપિ સુવ્રતા
 ભગિનીં તવ કલ્યાણીં દેવીં હૈમવતીમુમામ્॥૧૮૫॥
 નિયોગાદ્ બ્રહ્માણઃ સાધ્વીં પ્રદાસ્યસિ મમૈવ તામ્
 મત્-સમ્બન્ધી ચ લોકાનાં મધ્યે પૂજ્યો ભવિષ્યસિ॥૧૮૬॥
 માં દિવ્યેન ચ ભાવેન તદા પ્રભૃતિ શકુરમ્
 દ્રક્ષ્યસે ચ પ્રસન્નેન મિત્ર-ભૂતમિવાત્મના॥૧૮૭॥
 ઇત્યુક્ત્વાડન્તર્દધે રુદ્રો ભગવાન્ નીલ-લોહિતઃ
 જનાર્દનોડપિ ભગવાન્ દેવાનામપિ સન્નિધૌ॥૧૮૮॥
 અયાયત મહાદેવં બ્રહ્માણં મુનિભિઃ સમમ્
 મયા પ્રોક્તં સ્તવં દિવ્યં પદ્મ-યૌને સુશોભનમ્॥૧૮૯॥
 યઃ પઠેચ્છૃણુયાદ્ વાડપિ શ્રાવયેદ્ વા દ્વિજોત્તમાન્
 પ્રતિનામ્નિ હિરણ્યસ્ય દત્તસ્ય ફલમાપ્નુયાત્॥૧૯૦॥
 અશ્વમેધ-સહસ્રોણ ફલં ભવતિ તસ્ય વૈ
 ઘૃતાધૈઃ સ્નાપયેદ્ રુદ્રં સ્થાલ્યા વૈ કલશૈઃ શુભૈઃ॥૧૯૧॥
 નામ્નાં સહસ્રોણાનેન શ્રદ્ધયા શિવમીશ્વરમ્
 સોડપિ યજ્ઞ-સહસ્રસ્ય ફલં લબ્ધ્વા સુરેશ્વરૈઃ॥૧૯૨॥
 પૂજ્યો ભવતિ રુદ્રસ્ય પ્રીતિર્ભવતિ તસ્ય વૈ
 તથાડસ્તિવતિ તથા પ્રાહ પદ્મ-યોનિર્જનાર્દનમ્॥૧૯૩॥
 જગ્મતુઃ પ્રણિપત્યૈનં દેવ-દેવં જગદ્-ગુરુમ્
 તસ્માન્નામ્નાં સહસ્રોણ પૂજયેદનઘો દ્વિજાઃ
 જપેન્નામ્નાં સહસ્રં ચ સ યાતિ પરમાં ગતિમ્॥૧૯૪॥
 ॥ ઇતિ શ્રી-લિઙ્ગ-મહા-પુરાણે પૂર્વ-ભાગે સહસ્ર-નામભિઃ પૂજનાદ્
 વિષ્ણુ-ચક્ર-લાભો નામ અષ્ટનવતિતમોડધ્યાયઃ ॥

